

Til: IØBR v/ Bjørn Stolt
Fra: Norconsult v/ Kevin H. Medby
Dato 2018-09-25

Vurdering av ny organisering Spydeberg stasjon

I forbindelse med budsjettprosessen for 2019 hvor IØBR er pålagt å redusere budsjettet betydelig er det foreslått en løsning om å redusere antall mannskaper ved stasjon Spydeberg. Norconsult er bedt om å gjøre en vurdering av forslaget til ny organisering av stasjon Spydeberg ut ifra et samfunnssikkerhetsperspektiv og beredskapsmessige forhold.

Norconsult har ikke gjort vurderinger knyttet til personalmessige konsekvenser eller mulige økonomiske innsparinger.

Fremtidig stasjon Spydeberg

Stasjon Spydeberg er i dag en deltidsstasjon med 16 mannskaper der minimum 8 blir varslet ved alarm på dagtid og møter på stasjonen for å rykke ut med ett vaktlag med 4 personer. Samtidig varsles stasjonen i Askim. IØBR opplever at det i praksis er et varierende antall mannskaper som møter ved alarmer, og tiden det tar før alle er på plass går i de fleste tilfeller utover krav til forspenningstid for deltidsmannskaper som er fastsatt til 5 minutter. Bakgrunnen for dette er at flere av mannskapene jobber i andre kommuner og dermed er mindre tilgjengelig for utrykning.

Forslaget til ny organisering innebærer at styrken ved stasjon Spydeberg reduseres til 8 personer fordelt på 4 vaktlag med 2 personer på hvert vaktlag. Videre sees vaktlaget på 2 personer ved Spydeberg stasjon som en del av vaktlaget ved Askim stasjon. Det medfører at samlet vaktlag ved Askim/Spydeberg stasjoner totalt består av 6 personer. Askim stasjon har en forspenningstid på 1,5 minutter på dagtid og 5 minutter på natt.

Vaktlaget er foreslått oppsatt med en fremskutt enhet. På dagtid vil det gå varsel til alle 8 mannskapene, der utrykning kan starte når 2 mannskaper ankommer stasjonen. Videre vil stasjon Askim (dagkasernert vaktordning) varsles samtidig og starte utrykning også derfra. Utenfor kontortid så får kun vaktlaget på 2 personer varsel sammen med stasjon Askim.

Samfunnssikkerhetsfaglig vurdering av omorganiseringen

En viktig forutsetning og et krav til denne omorganiseringen er at styrken på 2 personer blir definert som en fremskutt enhet, også omtalt som førsteinnsatsenhet. Dette er en mindre enhet (ikke fullt vaktlag) som raskt skal kunne ta seg til et skadested for å gjøre en skadebegrensende innsats og tilrettelegge for videre innsats av påfølgende styrker. Det vil si at disse skal arbeide sammen med vaktlag fra stasjon Askim, eller alene ved mindre hendelser hvor det ikke er krav til innsats av vaktlags størrelse.

Erfaringer tilsier at et vaktlag med 2 mannskaper kan utrette mye i en startfase på en rekke hendelser. En fremskutt enhet kan også bidra med viktig informasjon tilbake til styrken som er på vei ut fra annen stasjon, her Askim. I tillegg, avhengig av utstyr på kjøretøyet, vil en slik enhet kunne starte enkel slukkeinnsats/begrensende slukkeinnsats. Redningsinnsats vil i flere tilfeller også kunne utføres av en slik fremskutt enhet.

Det må likevel bemerkes at det er grenser for hva 2 mannskaper kan utføre av oppgaver, begrensninger som også er satt gjennom lovverket. Eksempelvis kan ikke en fremskutt enhet på to mannskaper iverksette røykdykking. Dette kan utsette styrken for et stort press på hendelser som krever livreddende røykdykkerinnsats. Dette er forhold som også må tas med i vurderingen.

En slik enhet bør være oppsatt med et mindre og raskere kjøretøy enn en tradisjonell mannskapsbil. Slike kjøretøy deles ofte inn i to kategorier; under 3,5 tonn eller under 7,5 tonn alt etter hvor mye utstyr kjøretøyene skal settes opp med. Dette er også med på å redusere kravene til mannskapenes sertifikater for kjøretøy, da de ikke vil trenge sertifikat for lastebil. Det finnes en god del fremskutte enheter i Norge som er basert på ulike typer kjøretøy; Mercedes Sprinter og Vito, VW Amarok, Nissan Navara, Toyota Landcruiser og lignende. Disse kan være ulikt utstyrt, eksempelvis med førstehjelpsutstyr og hjertestarter, mindre alternative slukkesystemer basert på vann, skum eller luft (skjæreslukker/CAFS¹/UHPS²/UltraCAF mv.), mindre høytrykkspumpe som kan levere vann og skum, frigjøringsverktøy, osv.

En utrykning med en styrke på 2 mannskaper tilfredsstillende ikke forskriftskrav til utrykningsstyrke for førsteinnsats. Dette vil tilfredsstillende når vaktlaget fra Askim stasjon ankommer skadested.

I *Brannstudien* (DSB, 2013) omtaler arbeidsgruppen slike fremskutte enheter/førsteinnsatsenheter. Av sluttrapporten fremgår det at arbeidsgruppen ønsker å definere førsteinnsats som de oppgaver som skal kunne håndteres av alle brannstasjoner, men at det kan vurderes i større grad enn i dag hvor mange mannskaper som skal inngå i den første styrken. Det bør således legges opp til å kunne differensiere utrykningsstyrken avhengig av type hendelse. Arbeidsgruppen mener at det må kunne iverksettes innsats av såkalt fremskutte enheter eller førsteinnsatsenheter som ikke omfatter bemanning med hele vaktlag.

Konklusjon

Norconsult vurderer at en omorganisering der en fremskutt enhet kommer raskere i utrykning og frem til skadestedet for å starte med førsteinnsats, i tillegg til at Askim stasjon ankommer med fullt vaktlag etter noe tid, totalt sett vil gi en høyere beredskap for lokalsamfunnet enn dagens løsning.

Hovedsakelig skyldes det at det er noe usikkerhet ved dagens ordning når det gjelder hvor mange mannskaper som møter opp ved alarm, og at forspenningstiden i praksis er forholdsvis lang, spesielt på dagtid. Dermed kan en hendelse utvikle seg i et større omfang og medføre at det kun er mulig å drive skadebegrensende innsats på objektet når mannskapene ankommer.

En fremskutt enhet som kommer seg raskere ut til et skadested vil, som argumentert for ovenfor, kunne starte en hurtig førsteinnsats. En slik innsats kan eksempelvis hindre en brann i å utvikle seg, ved bruk av alternative slokkemetoder, frem til resten av vaktlaget ankommer fra Askim stasjon og evt. røykdykking kan iverksettes. Videre er det også flere andre hendelser innenfor brannvesenets portefølje som en fremskutt enhet vil kunne håndtere alene uten støtte fra Askim stasjon.

Norconsult er av den oppfatning at omorganiseringen vil gi en høyere samfunnssikkerhet i regionen på tross av redusert budsjett.

J02	2018-09-25	Endelig utgave	KHMe	ToAHe	ToAHe
A01	2018-09-24	For fagkontroll	KHMe		
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

¹ CAFS - compressed air foam system

² UHPS – ultra high pressure system